

Posudek diplomové práce

Jan Lhoták, Dějiny města Janovice nad Úhlavou do roku 1848. Historická monografie, Kašperské Hory 2007, 411 s + 31 s. textových příloh + 72 obr. a graf. příloh.

Mezi oblíbená a tedy i poměrně hojně reflektovaná témata bakalářských a zvláště diplomových prací (jako je tomu i v daném případě) náleží zpracovávání kapitol z regionálních dějin ať již v souvislém časovém úseku zahrnujícím dějiny příslušné lokality od samých počátků někdy až po téměř „žhavou“ současnost, či pouze určitý časový úsek, pro danou lokalitu nejvýznamnější či nějakým způsobem charakteristický. Z hlediska způsobu zpracování, použité metodiky se jedná přirozeně o práce velmi rozdílné úrovně; kvalitní zpracování zpravidla jednoznačně vymezitelného tématu je jednoduché pouze zdánlivě, o to záladnější bývají úskalí, na něž zpracovatel v průběhu práce naráží (dochování pramenné základny, její archivní zpřístupnění, důkladná teoretická i praktická připravenost autora...).

Autor předkládané práce zvolil při výběru tématu náročnější cestu, tj. zpracování podstatné části historie (do roku 1848) konkrétní lokality – Janovic nad Úhlavou, města v oblasti šumavského podhůří; cestu o to náročnější, že k dějinám obcí, městeček a měst existuje nepřehledné množství literatury. Základna, z níž lze pro zpracovávání monografie tohoto typu čerpat inspiraci, se tak zdá být více než dostatečná. Problém však nastává při bližším sledování její kvalitativní úrovně: ta je značně rozdílná a z pohledu odborně školeného historika a pomocně vědného historika mnohdy problematická. To, co by mohlo představovat (a také nezřídka představuje) pro mnohého začínajícího historika „tvrdý oříšek“, tj. zorientovat se v těchto pracích, poučit se z nich v dobrém i špatném a odnést si z nich pro sebe a svou práci to nejlepší, se autorovi beze zbytku podařilo.

Práce je rozdělena do sedmi hlavních kapitol, logicky, systematicky strukturovaných, tvořících ve výsledku kompaktní celek. V první kapitole Jan Lhoták přehledně představuje dosavadní stav a úroveň bádání v oblasti regionálních dějin, samostatnou pozornost věnuje pramenům a literatuře, které se týkají vlastní zpracovávané lokality. Následující čtyři kapitoly se již vztahují k vlastním Janovicím, především k jejich nejstarším dějinám (včetně představení přírodních podmínek v dané oblasti). Hlavní těžiště práce však spočívá v období raného novověku, což je zcela přirozené a odpovídající i množství archivních pramenů k danému období dochovaných. Závěrečnou kapitolu tvoří pečlivě zpracovaná topografie města. Ačkoli autor uvádí, že nevyčerpal veškeré dobové relace a neprovedl komparaci dat s údaji stabilního katastru, která by byla, jak sám, uvádí, časově velmi náročné, jedná

se o topografii zpracovanou způsobem a s pečlivostí, do jejíhož překonání bude mít odvahu patrně málokdo.

Jan Lhoták v práci maximálně využil veškerých dostupných pramenů jak z místních (regionálních), tak i ústředních institucí. Pokud jde navíc o prameny centrální povahy (uložené v Národním archivu), užil netradičního, ale v daném případě velmi praktického členění dle typů pramenů. Pokud jde o textové přílohy i reprezentativní výběr obrazové přílohy, opodstatněnost jejich začlenění i kvalita zpřístupnění nepotřebují dalšího komentáře.

Není cílem posudku rozebírat podrobně obsahovou stránku práce po jednotlivých kapitolách.

Vzhledem k jejímu způsobu zpracování se tak již omezím pouze na závěrečné zhodnocení. Autor prokázal nadstandardní schopnost práce s literaturou a prameny, znalosti metody historikovy práce a její praktické uplatnění, široký přehled a znalosti i z jiných příbuzných oborů a schopnost jejich praktické aplikace. Práce je nadto psaná velmi kultivovaným jazykem, není zanesena zbytečnými klišé, jak to bývá u prací tohoto typu často obvyklé, je čtivá jak pro odborníky, tak i laickou veřejnost. Práci proto navrhuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou. Navíc vzhledem k tomu, že vysoce překračuje požadavky kladené na diplomovou práci, doporučuji ji předložit (v případě zájmu autora) jako podklad pro rigorózní řízení.

V Praze dne 3.září 2007

PhDr. Ivana Ebelová, CSc.

vedoucí práce